

Študentská vedecká aktivita

Propagácia v cestovnom ruchu: Čaro Liptova – Liptov Dream Land

Natália Kročanová

Sekcia: Manažérske systémy

Konzultant: Ing. Lucia Bartková, PhD.

Poprad

2017

OBSAH

ÚVOD	2
1. TEORETICKÝ POHĽAD NA CESTOVNÝ RUCH	4
1.1. Charakteristika cestovného ruchu.....	4
1.2. Členenie cestovného ruchu	4
2. MOŽNOSTI ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU NA LIPTOVE.....	7
2.1. Charakteristika Liptovského regiónu.....	7
2.2. Produkty pre podporu rozvoja cestovného ruchu na Liptove.....	8
2.2.1. Pre milovníkov adrenalínu v zime i v lete.....	8
2.2.2. Putovanie históriou Liptova	9
2.2.3. Letná turistika a cykloturistika	11
2.2.4. Podzemné krásy Liptova	14
2.2.5. (Nielen) pre rodiny s deťmi.....	16
2.3. Možnosti ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v regióne Liptov	19
ZÁVER.....	20
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	21
PRÍLOHY.....	22

ÚVOD

Odvetvie cestovného ruchu je jedným z odvetví, ktoré sa dostáva čoraz viac do popredia, získava svoju pozornosť a miesto v národnom hospodárstve a ekonomike krajiny. Cestovný ruch nadobúda vo svete čoraz väčší ekonomický i sociálny význam. Zo strany turistov sú na kvalitu produktov kladené vysoké požiadavky a na pomer poskytovaných služieb a ceny. Uvedomujú si to nielen jednotlivé štáty, ale i regióny a strediská cestovného ruchu. Stáva sa predmetom väčšieho záujmu a cieľom podpory zo strany národných vlád, miestnych a regionálnych samosprávnych orgánov. Podmienky krajín a ich regiónov nie sú všade rovnaké, a tu je preto možné stavať svoju jedinečnosť. Hoci kultúrne a prírodné podmienky sú skôr dané, prilákať turistov aj do menej vyhľadávaných oblastí je úlohou subjektov cestovného ruchu, ktoré musia hľadať stále nové možnosti ako zaujať návštevníka a ponúknuť nové produkty a služby cestovného ruchu.

Správnym a rozumným využitím prírodného a kultúrneho potenciálu pre cestovný ruch sa zabezpečí jeho rozvoj, trvalá udržateľnosť podnikania v tejto oblasti a podporí zamestnanosť. Preto rozvoj cestovného ruchu patrí medzi priority jednotlivých regiónov Slovenska. Krajina sa stáva stále zaujímavejšou destináciou nielen pre domácich obyvateľov, ale aj pre zahraničných návštevníkov.

Jednou z lákavých oblastí pre turistov je Liptovský región. Príroda bola k tomuto regiónu neobyčajne štedrá a návštevnosť každoročne stúpa. Na relatívne malom území nájdeme atraktivity, rarity, zaujímavosti vo všetkých zložkách. Tento región ponúka vysoké hory, lúky, lesy, horské bystriny, jazerá, minerálne a termálne pramene, jaskyne, kvety, zvieratká – to všetko tvorí nepreberné množstvo úchvatností tohto rázovitého horského kraja. Je tu možnosť turistiky v nádhernom prostredí, relaxovať v kúpeľoch alebo termálnych prameňoch, navštíviť mnoho kultúrnych a historických pamiatok, využiť športové a adrenalínové možnosti tohto regiónu. Zariadenia na Liptove si uvedomujú, že vyšší počet turistov by sa mal odraziť aj na vyššom počte prenocovaní, ale z prieskumov získaných od združenia cestovného ruchu na Liptove - KLASTER Liptov poukazujú na to, že dĺžka pobytu návštevníkov v priemere nie je dlhšia ako tri dni, čo predstavuje dve noci.

Cieľom práce je charakterizovať Liptovský región, vyzdvihnúť dominanty, pamiatky, atrakcie, určiť špecifiká, ktorými sa tento región môže pýšiť, navrhnúť možnosti na aktívne trávenie času v regióne ako aj ponúknuť zariadeniam na Liptove nové vylepšenia a možnosti marketingovej komunikácie pre podporu regiónu. Pre úspešnú realizáciu tohto cieľa sme

zhromaždením existujúcich materiálov a informácii vytvorili tematické produkty pre všetky vekové kategórie a ľudí s rôznymi záujmami. Produkty sme zhrnuli do piatich balíkov, ktoré ponúkajú rôzne možnosti pre aktívne trávenie dovolenky na Liptove a intenzívnejšie objavovanie krásy, zákutia, tajomstvá a atraktivity tejto oblasti.

Našou ambíciou je spojiť atrakcie, ktoré nie sú dostatočne zaujímavé jednotlivo, ale aj vyzdvihnúť navštevované atrakcie. Ďalej zvýšiť návštevnosť a predĺžiť priemernú dobu prenocovaní prostredníctvom balíkov produktov a zintenzívniť spoluprácu medzi existujúcimi subjektmi cestovného ruchu, pretože projekt tvorby tematických produktov nemôže byť uskutočnený bez úplnej spolupráce zúčastnených atrakcií.

1. TEORETICKÝ POHĽAD NA CESTOVNÝ RUCH

Význam cestovného ruchu sa v súčasnosti neustále zvyšuje. Dôvodom, prečo je to tak, je, že cestovný ruch má predpoklady vytvárať pozitívny ekonomický, kultúrny a sociálny efekt a zvýšenie zamestnanosti v krajine. Cestovný ruch krajiny je závislý od primárneho potenciálu krajiny – prírodných daností, historických pamiatok a spoločenských a kultúrnych daností krajiny. Zameriava sa na uspokojovanie potrieb súvisiacich s cestovaním a pobytom osôb mimo trvalého bydliska za účelom zotavenia, kultúrneho, športového vyžitia a poznávania.

1.1. Charakteristika cestovného ruchu

„Cestovný ruch je významný spoločensko-ekonomický fenomén ako z pohľadu jednotlivca, tak aj spoločnosti. Každoročne predstavuje najväčší pohyb ľudskej populácie za rekreáciou, poznávaním a naplňovaním vlastných snov z príjemnej dovolenky. Je súčasťou spotreby a spôsobu života obyvateľov najmä v ekonomicky vyspelých krajinách. Vo svetovom meradle patrí vedľa obchodu s ropou a automobilovým priemyslom k trom najväčším exportným odvetviam.“ (Hesková M., Beránek J., Dvořák V., Novacká L., Oriška J. 2006, s. 9)

„Cestovný ruch je predovšetkým sociálno-ekonomický jav (kategória), jav veľmi zložitý, košatý, vnútorne bohatý štruktúrovaný. Sociálny znamená, že subjektom je človek, skupina ľudí, alebo väčšia či menšia spoločnosť. Je výrazom jednaní človeka, jeho určitých potrieb, záujmov, úmyslov a ich uspokojovania. Stal sa neodmysliteľnou súčasťou tvorby hodnôt, ktoré vo svojom komplexnom vyjadrení predstavujú hrubý domáci produkt, súčasťou tvorby ekonomických zdrojov štátnych, komunálnych, individuálnych“. (Attl, P., Nejdí K. 2004, s.7)

1.2 Členenie cestovného ruchu

Existuje viacero členení cestovného ruchu podľa rôznych kritérií a to, v súvislosti s danou krajinou, podľa miesta realizácie a podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v SR.

V súvislosti s danou krajinou môžeme cestovný ruch deliť na domáci a zahraničný.

Domáci cestovný ruch predstavuje aktivity občanov s trvalým pobytom v danej krajine, ktorí cestujú do miest a zdržiavajú sa na miestach len v rámci danej krajiny, no mimo svojho zvyčajného prostredia. Domáci cestovný ruch sa ďalej člení na (Borovský, Smolková, Niňajová, 2008):

- aktívny cestovný ruch – znamená aktivity občanov, ktorí nemajú trvalý pobyt v danej krajine, cestujú do miest a zdržiavajú sa na miestach v tejto krajine a mimo svojho priameho blízkeho okolia a ich domova a pracoviska alebo miesta, kde študujú, ako aj z iných miest, ktoré často navštevujú,

- pasívny cestovný ruch – znamená aktivity občanov s trvalým pobytom v danej krajine, ktorí cestujú do miest a zdržiavajú sa na miestach mimo tejto krajiny a mimo svojho priameho blízkeho okolia a ich domova a pracoviska alebo miesta, kde študujú, ako aj z iných miest, ktoré často navštevujú.

Zahraničný cestovný ruch delíme na (Novacká a kol., 2007, s.106):

- „zahraničný aktívny cestovný ruch príjazdový (incoming inbound tourism) je realizovaný pre zahraničných účastníkov na území nášho štátu. Pre ekonomiku predstavuje prínos, pretože za všetky služby platí zahraničný klient podnikateľským subjektom cestovného ruchu danej krajiny v konvertibilnej mene,

- zahraničný pasívny cestovný ruch výjazdový (outgoing outbound tourism) je organizovaný na vycestovanie našich občanov do iného štátu. Predstavuje pre naše podnikateľské subjekty výdavky spojené s úhradou za služby, ktoré sú poskytnuté našim účastníkom cestovného ruchu v zahraničí“.

Podľa miesta realizácie delíme cestovný ruch (Novacká a kol., 2007):

a) podľa dĺžky trvania pobytu:

- krátkodobý – za krátkodobý cestovný ruch považujeme pobyt v rozsahu troch prenocovaní, do 4 prenocovaní ale i do 5 prenocovaní,

- dlhodobý – dlhodobý cestovný ruch by však nemal presahovať 12-mesačný pobyt,

b) podľa spôsobu úhrady:

- komerčný cestovný ruch (otvorený) – je v plnom rozsahu hrađený z individuálnych kúpnych fondov občanov,

- viazaný cestovný ruch (sociálny) – je len čiastočne hrađený zo strany účastníka. Podmieňuje možnosť účasti na splnenie určitých podmienok, ktoré jednoznačne zužujú možný okruh účastníkov,

c) podľa spôsobu zabezpečenia:

- organizovaný cestovný ruch – prostredníctvom špecializovaných podnikateľských subjektov v oblasti cestovného ruchu bez rozdielu, či ide o služby pre skupinu účastníkov alebo jednu osobu,

- individuálny (neorganizovaný) cestovný ruch – je bežný predovšetkým pri krátkodobých pobytoch v rámci 1-dňových výletov. Pre klienta sú organizačne menej náročné.

V regióne sa môžu uplatňovať aj iné druhy cestovného ruchu a to (Michalková, 2008, s.7):

- „horský, ktorý je celoročne dominantný a ktorý zahŕňa rekreačný a športový pobyt v horskom prostredí,

- turistický vo formách pešej horskej až vysokohorskej turistiky, skalolezectva, cykloturistiky po celom území regiónu a zimná turistika,

- zimný, sústredený najmä na lyžiarskych terénoch“.

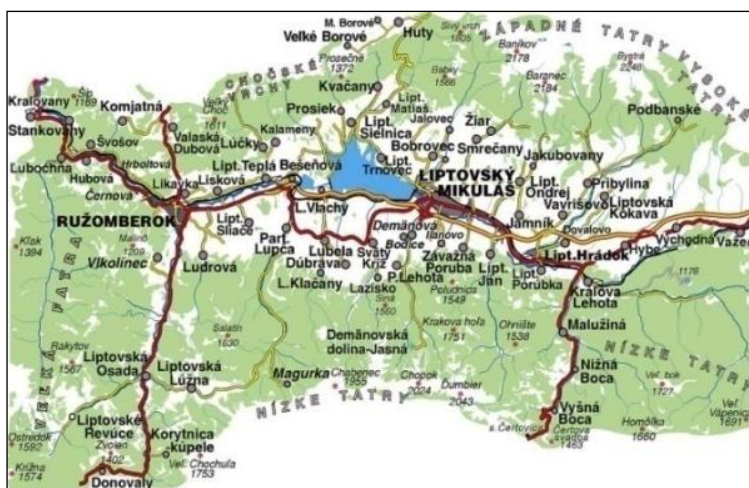
2. MOŽNOSTI ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU NA LIPTOVE

V Liptovskom regióne a jeho okolí sa nachádzajú významné centrá, resp. východiská k Západným Tatram, Nízkym Tatram a Veľkej Fatre, ako aj viacero centier cestovného ruchu, letných a zimných športových aktivít, služieb a vybavenosti.

Okrem toho región ponúka rôzne aktivity, ktoré môžeme využívať v zime i v lete ako aj poskytuje príjemný oddych.

2.1. Charakteristika Liptovského regiónu

Región Liptov je obklopený nádhernou prírodou, horami, horskými prameňmi, ale i bohatými termálnymi prameňmi a samozrejme kultúrou. V strede liptovskej kotliny leží najväčšia priehrada na Slovensku – Liptovská Mara. Z geografického hľadiska by sme ho mohli chápať ako región, ktorý leží na území troch národných parkov. Z juhozápadu ho obklopuje Veľká Fatra, z juhu Nízke Tatry, zo severu Západné Tatry. Preteká ním najdlhšia rieka Váh.

Obrázok 1 Liptovský región

Prameň: www.liptov.sk/predaj/mapa.html, 22.02.2017, 15:30

Liptov sa pýši bohatou históriou, o čom svedčí množstvo kultúrohistorických pamiatok nielen v mestách Ružomberok, Liptovský Mikuláš a Liptovský Hrádok, ale aj v okolitých čarovných dedinkách, v skanzene ľudovej architektúry v Pribyline, v osade Vlkolínec zapísanej do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO a o najstaršom osídlení tajomných Keltov vypovedá archeologické múzeum v prírode Havránok.

Vďaka prírodným pomerom sa Liptov stal miestom celoročnej rekreácie. V lete je Liptov vyhľadávaný pre rozsiahle možnosti pešej turistiky, cykloturistiky, či vodných športov a relaxu v najväčších aquaparkoch Slovenska. V zime pre zjazdové, bežecké, skialpinistické lyžovanie, snowboarding v najrozsiahlejších lyžiarskych strediskách. Je známy aj výskytom liečivých minerálnych prameňov a magických jaskýň (brožúra, interný zdroj, klaster Liptov, 2010).

2.2. Produkty pre podporu rozvoja cestovného ruchu na Liptove

Liptov je destináciou, ktorá disponuje historickými, kultúrnymi hodnotami i ubytovacími stravovacími a ďalšími doplnkovými službami. Ich spojením do atraktívnych produktov, vytvorenia komplexného balíka služieb, respektíve uceleného produktu a zabezpečením vhodnej prezentácie na trhu je možné zvýšiť návštevnosť, zvýšiť opakovanú návštevnosť, ako aj dĺžku prenocovania. Preto v nasledujúcej časti ponúkame päť balíkov produktov, ktoré sú tematicky rozdelené pre rôzne vekové kategórie a ľudí s rôznorodými záujmami.

2.2.1. Pre milovníkov adrenalínu v zime i v lete

- Kart Centrum Liptov

Ponúka zábavu a odreagovanie pri adrenalínovej jazde na motokárach pre celú rodinu, priateľov, aj zábavy chtivých jedincov. Víťané sú aj detičky, pre ktoré sú pripravené detské motokáry.

Cena od 6,50 €, otváracia doba denne od 14:00 do 24:00.

- Hurricane Factory – lietanie v aerodynamickom tuneli

Jediný veterný tunel na Slovensku nachádzajúci sa pri Tatralandii. Je to miesto, kde je možné vyskúšať aké to je lietať a vznášať sa a vyskúšať si tak silu hurikánu. V presklenej letovej komore o priemere 4,3 metrov a celkovej výške 14 m prúdi vzduch rýchlosťou až 270 km/h, čo je rýchlosť ozajstného hurikánu. Lietanie je v bezpečnej výške, pod neustálym dohľadom skúseného inštruktora a určené všetkým fyzicky zdravým osobám od 5-tich rokov. Otvorené denne od 9:00 do 20:00, cena od 45 €/osoba

- Laser Games

Laserová prestrelka v labyrinte. Hrať môže každý proti každému alebo tím proti tímu. Hráč má na sebe vestu so senzormi a v rukách laserovú zbraň. Zásah na 5 sekúnd umlčí zbraň,

potom hra pokračuje. Trvanie hry je 12 minút. Vhodné pre všetkých. Na rozdiel od paintabllu laser tag vôbec nebolí. Otvorené denne od 14:00 do 22:00, cena od 5 €/osoba.

- Horolezectvo – skalné lezenie

Liptov ponúka takúto možnosť v Demänovskej doline v lezeckej oblasti Machnatô a v Jánskej doline v doline Bielo. Oblasť Machnatô ponúka základný kurz, kde pod dozorom skúsených horských vodcov návštevník centimeter po centimetri zdoláva krásnu kamennú stenu. Zoznámi sa so základmi pohybu výstupu a zostupu na vápencových stenách výšky 20-40m.

- Tarzania

Lanový park nachádzajúci sa v Jasnej, približne 200 m od Hotela GRAND. Park je postavený z 95 rôznych prekážok, ktoré sú zavesené na stromoch vo výške približne 4 až 7 m nad zemou. Každý jednotliviec je istený pomocou horolezeckého výstroja a oceľových lán. Bezpečnosť je na prvom mieste a spôsob istenia vylučuje možnosť pádu. Každý návštevník Tarzanie absolvuje pred vstupom do parku inštruktaž a nácvik používania istiacej techniky. Tarzania je určená pre všetkých s výškou od 150 cm. Park pozostáva z dvoch trás a to detská trasa a Tarzania (pre dospelých), cena je 12,50 €/osoba, pre deti 4 €/30min. Počas letnej sezóny otvorené denne od 9:00 do 18:00.

- Paragliding Center Chopok

Ponúka jedno a dvojdných letových kurzov z viacerých kopcov Nízkych Tatier. Návštevník sa naučí o termike, o základoch lietania, krátka ukážka a vyskúša si to sám. Lieta sa z kopca s prevýšením 90 m. Pre tých, ktorí majú chuť vyskúšať si to z poriadnej výšky, je tu paragliding tandem. Let z vtácej perspektívy spolu s inštruktorom.

2.2.2. Putovanie históriou Liptova

Región Liptov je zaujímavý pre všetky vekové kategórie a na svoje si prídu aj seniori, respektíve milovníci histórie, ale ponuka je určená pre všetkých návštevníkov. Liptovský Mikuláš a okolité miesta priam dýchajú históriou. Predkladáme možnosti poznania histórie Liptova.

- Havránok

Cestička s miernym stúpaním vedie na Havránok (630 m n.m.) – archeoskanzen keltskej kultúry. Je to najstaršia kultúrna pamiatka na Liptove – archeologická lokalita nad priehradným múrom Liptovskej Mary a múzeum v prírode. Návštevník sa tu oboznámi s obydliami, obetiskom, pecou a rôznymi predmetmi, ktoré používali jeho pôvodní obyvatelia – Kelti. Na Havránku Kelti obetovali zvieratá, no aj ľudí. Dôkazom toho sú ľudské kosti, ktoré sa našli na obetisku. Archeoskanzen je sprístupnený každý deň v čase od 9:00 do 17:00

- Obec Vlkolínec – UNESCO pamiatka

Najzachovalejšia rezervácia ľudovej architektúry na Slovensku, zapísaná do zoznamu UNESCO. Vlkolínec je živá obec s 19 stálymi obyvateľmi. Vďaka periférnej polohe zostal zachovaný nielen historický charakter sídla Vlkolínec a okolitej prírody, ale aj vonkajší vzhľad objektov i vnútorné usporiadanie väčšiny domov. Dominantou osady je drevená zvonica z roku 1770. Vzácnymi budovami sú kostol Navštívenia Panny Márie a zrubová studňa. Možno je navštíviť expozíciu Roľníckeho domu so zbierkou starej požiarnej techniky, galériu ľudového umenia. V múzeu prebiehajú tvorivé dielne, kde je možné vyskúšať drotárske práce, maľovanie na sklo, paličkovanie. Počas roka sa tam koná aj mnoho tematických podujatí. Otvorené denne od 10:00 do 16:00, cena od 1 €.

- Múzeum liptovskej dediny v Pribyline

Najväčšie múzeum v prírode na Slovensku. Na toto miesto boli prevezené pamiatky ľudového staviteľstva a stredovekej kamennej architektúry z obcí zatopených vodami Liptovskej Mary. V skanzene návštevník spozná spôsob života a bývania rôznych sociálnych vrstiev obyvateľstva Liptova z konca 19. a 1. tretiny 20. storočia. Možno vstúpiť do domu remeselníka, roľníka i richtára.

- Múzeum Janka Kráľa, Liptovský Mikuláš

Toto múzeum od roku 1955 dokumentuje dejiny mesta a literárnu históriu regiónu. Návštevníci si môžu vybrať zo štyroch stálych expozícií, navštíviť neďalekú synagógu v jeho správe alebo výstavnú sieň v hlavnej budove na námestí, ktorá ponúka aktuálne výstavy. V sídle múzea sa nachádza expozícia Kapitoly z histórie mesta Liptovský Mikuláš, ktorá prevedie jeho vyše 700-ročnými dejinami. Sprístupnená je aj garbiarska dielnička a izba básnika Janka Kráľa. Expozícia návštevníkom predstaví i počiatky športu a turistiky

v Liptove. V podzemných priestoroch múzea sa nachádza rozsahom nevelká, ale obsahom jedinečná expozícia Mikulášska mučiarení. Spolu s historickými mučiarskymi nástrojmi ako dereš, škripec či španielska čižma, nájdete tam aj zápisnice o vypočúvaní Jura Jánošíka.

- Tatrín a Žiadosti slovenského národa

Neďaleko hlavného námestia v Liptovskom Mikuláši návštevník môže pozrieť expozíciu, ktorá pripomína stretnutie popredných osobností štúrovskeho hnutia u tunajšieho farára Michala M. Hodžu. Autentické priestory starej evanjelickej fary navodzujú atmosféru prvej polovice 19. storočia, keď tu bol založený spolok Tatrín a spísané Žiadosti slovenského národa. Expozícia je zariadená dobovým nábytkom, vystavené sú tu faksimile historických dokumentov, zápisníc a fotografií.

2.2.3. Letná turistika a cykloturistika

Liptov je obkolesený tromi národnými parkami a je bohatý na prírodné zaujímavosti ako napríklad Bešeňovské travertíny, vyhliadky Jánošíkova skala, Ohnište, Okno, Lúčanský vodopád, Prosiecky vodopád, Žiarska dolina a iné. Na Liptove sa nachádza stovky kilometrov značkovaných chodníkov, množstvo horských útulní a chát, lanovky a krásne výhľady nielen na Tatry. Produkt je ideálny pre všetkých milovníkov prírody, pamiatok, túr a cyklistiky.

Všetky nižšie predstavené trasy je možné absolvovať v kratších a menej náročných alternatívnych verziách. Trasy sú uvedené ako vedú náučné chodníky od začiatku až po koniec a s cestou späť.

Pohorie	Cieľ trasy	Trasa	Trvanie
Západné Tatry	Baranec (2184 m n. m.)	Ústie Žiarskej doliny – Stará stávka – Baranec – Smrek – Žiarske sedlo – rázcestie v Malých Závratoch – Žiarska chata – ústie Žiarskej doliny	7 1/4 hod

Pohorie	Cieľ trasy	Trasa	Trvanie
	Na Bystrú (2248 m n. m.)	Hrdovo – križovatka s Tatranskou magistrálou – prístrešok v Bystrej doline – pod Bystrými plesami – Bystrá – Bystré sedlo – Blyšť – Pyšné sedlo – Podbanské	7 3/4 hod
	Žiarska dolina	Žiar – Salaš Žiar – Žiarska dolina, ústie – Žiarska chata – Cintorín – Šarafiový vodopád	5 hod
	Baníkov (2178 m n. m.) zo Žiarskej doliny	Ústie Žiarskej doliny – Žiarska chata – Jalovecké sedlo – Baníkov – Hrubá kopa – Smutné sedlo – Žiarska chata – Ústie Žiarskej doliny	7 3/4 hod
	Baníkov (2178 m n. m.) z Jaloveckej doliny	Ústie Jaloveckej doliny – Rázcestie do Parichvostu – Ústie Hlbokej doliny – Baníkovské sedlo – Baníkov – Jalovecké sedlo – Žiarska chata – Ústie Žiarskej doliny	6 3/4 hod
	Jakubiná (2 194 m n.m.)	Múzeum Liptovskej dediny – Račková dolina – Jakubiná – Jamnícka dolina – Múzeum Liptovskej dediny	10 hod
Nízke Tatry	Jakubiná (2 194 m n.m.)	Ústie Račkovej doliny – rozvetvenie Račkovej a Jamníckej doliny – koliba na Prostrednej poľane – rázcestie do Gáborovej doliny – Račkové plesá – Račkovovo sedlo – Končistá – Hrubý vrch – Jakubiná – Hrubý vrch – rázcestie v Jamníckej doline – rozvetvenie Račkovej a Jamníckej doliny – ústie Račkovej doliny	9 1/4 hod

Pohorie	Cieľ trasy	Trasa	Trvanie
	Na Salatín (1630 m n. m.)	Ludrová – Hučiaky – sedlo pod Magurou – Salatín – Sedlo pod Malým Salatínom – Bohúňovo – Sedlo pod Kohútom – Ludrová	6 1/4 hod
	Na Chopok (2 024 m n. m.)	Jasná – Otupné – Tri vody – Sedlo Poľany – Dereše – Chopok – Demänovské sedlo – Krúpové sedlo – Široká dolina-rázcestie – Pod Krčahovom – Lúčky Sedlo Poľany	8 1/4 hod
	Krakova hoľa (1752 m n. m.)	Lúčky – Pod Krčahovom – Sedlo Javorie – Kosienky – Krakova hoľa – Machnaté – Pusté – Demänovská jaskyňa slobody	4 3/4 hod
	Luková (1675 m n. m.)	Jasná – Vrbické pleso – Tri vody – Brhliská – Pod Orlou skalou – Luková – Pekná vyhládka – Široká dolina rázcestie – Pod Krčahovom – Lúčky	4 1/2 hod
	Ďumbier (2043 m n. m.)	Lúčky – Pod Krčahovom – Široká dolina – Široká dolné rázcestie – Krúpovo sedlo – Ďumbier	3 hod
	Nízke Tatry hrebeňová túra	Demänovská dolina – Chopok – Chabanec -Magurka	8 hod
	Najvyššie časti hrebeňa	Demänovská Dolina – Chopok – Ďumbier -Chata generála M. R. Štefánika – Trangoška –Srdiečko	6 hod

Pohorie	Cieľ trasy	Trasa	Trvanie
Chočské vrchy	Na Veľký Choč (1611 m n. m.)	Likavka – Likavský hrad – Predný Choč – sedlo Spuštíak – Stredná poľana – Veľký Choč – sedlo Vráca – Žimerová – ústie doliny Jastrabá – Lúčky	6 hod
	Prosiecka a Kvačianska dolina	Liptovská Sielnica – Prosiek – Prosiecka dolina – Veľké Borové – Ráztocký vodopád – Oblazy – Kvačianska dolina – Kvačany – Liptovská Sielnica	5 1/2h od
Veľká Fatra	Hrebeňom Veľkej Fatry	Liptovské Revúce – Čierny kameň – Ostredok – Krížna – Liptovské Revúce	8 hod

Pre stále obľúbenejšiu turistiku a cykloturistiku sú na Liptove optimálne podmienky. Napovedajú o tom množstva trás a vyznačených turistických chodníkov. Pre návštevníkov, ktorí si chcú trasy prejsť na bicykli, je možné si ich požičať priamo v meste aj v príľahlých turistických lokalitách. Trasy sú určené pre cestné aj horské bicykle v rôznych náročnostiach a časových intervaloch.

2.2.4. Podzemné krásy Liptova

Liptov nie je krásny len majestátnymi horami, tichými dolinami, rozľahlými nížinami, množstvom rastlín a živočíchov, ale i podzemím - svetom tmy a ticha, podzemných bludísk, kaskádových jazierok, kvapľov. Na Liptove sú sprístupnené štyri jaskyne a nachádza sa tu najdlhší jaskynný systém v strednej Európe. Produkt je ideálny pre milovníkov a bádateľov podzemnej krásy, ako aj pre ľudí, ktorí chcú objaviť čaro podzemia.

- Demänovská jaskyňa slobody

Medzi najkrajšie jaskyne v Európe je zaradená Demänovská jaskyňa slobody kvôli svojej jedinečnej kvapľovej výzdobe. Vyniká neuveriteľnou pestrosťou farieb a tvarov sintrovej výzdoby, unikátne sú sintrové lekná a ďalšie jazerné formy sintrovej výplne. Sprístupnená je utorky až nedele od konca decembra do polky novembra. Cena vstupného pre deti 4€, dospelí 8€.

- Demänovská ľadová jaskyňa

Po stopách jaskynného medveďa je možné sa vybrať do Demänovskej ľadovej jaskyne, ktorá je známa nálezmi jeho kostí. Okrem toho je charakteristická svojou ľadovou výplňou a pôvodnou sintrovou výplňou. Demänovská ľadová jaskyňa je sprístupnená utorky až nedele od polky mája do konca septembra. Cena vstupného pre deti 4 €, dospelí 8 €.

Obe jaskyne sa nachádzajú približne 10 km južne od Liptovského Mikuláša v Nízkych Tatrách na pravej strane Demänovskej doliny.

- Važecká jaskyňa

Važecká jaskyňa svojich návštevníkov uchváti bohatou snehobiелou sintrovou výzdobou, malými jazierkami a významnými paleontologickými náleziskami kostí jaskynných medveďov, ktorí celoročne obývali jaskyne. Jaskyňa sa nachádza vo Važeckom krase na západnom okraji obce Važec. Sprístupnená je utorky až nedele od začiatku februára do konca novembra. Cena vstupného pre deti 2,50 €, dospelí 5 €.

- Stanišovská jaskyňa

Jediná celoročne prístupná jaskyňa na Liptove otvorená každý deň. Dokonalý zážitok zažijú návštevníci pri objavovaní čarovného podzemia so sprievodcami - jaskyniarmi. Pred vstupom dostane každý návštevník čelovú lampu a tak bude kráčať popri stenách, ktoré voda a matka príroda vymodelovala do neopísateľných tvarov. Jaskyňa sa nachádza v Jánskej doline za obcou Liptovský Ján. Cena vstupného pre deti 3,50 €, dospelí 6 €.

Okrem hore uvedených štyroch sprístupnených jaskýň Liptov ponúka ešte dve zaujímavosti nachádzajúce sa v podzemí. Jedna sa nachádza v obci Liptovský Ján, ktorá svojim návštevníkom ponúka prežitie príbehu života mince – Podzemie pod vežami MINCOVNÍČKOVO, kde sa nachádza expozícia. Druhá sa nachádza v Žiarskej doline – Medvedia štôľňa, ktorá je jedinou sprístupnenou starou baňou na Liptove.

2.2.5. (Nielen) pre rodiny s deťmi

Liptov nie je len destináciou s charakteristickou malebnou rozmanitou prírodou, kontrastom vysokých štítov, zelených lúk, adrenalínu, pamiatkami, kultúrou a jedinečnou gastronómiou, ale aj miestom zábavy a oddychu. Pre rodiny s deťmi tu čaká množstvo atrakcií a zaujímavostí. Vzhľadom na to sme vybrali niekoľko obľúbených typov, ale aj menej navštevovaných, ktoré by sme chceli dostať do povedomia.

- Mini Slovensko – park miniatúr

Tematický park miniatúr nachádzajúci sa v Jánskej doline tvoria slovenské kultúrne a technické pamiatky – hrady, zámky, kostoly, zvonice a iné. V parku je umiestnených 13 modelov v mierke 1:25. Otvorené denne 9,00 - 17,00, vstupné pre deti 3 €, dospelí 5 €.

- Kontakt ZOO

Prvá a jediná ZOO na Liptove, v ktorej neplatí zákaz približovať sa k zvieratám. Kontakt so zvieratami je ba priam potrebný. V lete (júl/august) si deti môžu zajazdiť na poníkovi (deti do 6 rokov) a na koni (6 a viac rokov). Jazda je zahrnutá v cene vstupenky. V pokladni je možnosť zakúpiť pripravené krmivo pre zvieratá, cena balíčka je 1 €. Kŕmiť zvieratá je povolené vždy pod dohľadom ošetrovateľa.

Otváracie hodiny: od októbra do mája 9:00 - 16:00, od júna do septembra otvorené denne: 9:00 - 19:00. Vstupné: 5 €/osoba, rodina (2 dospelí + 2 deti) 16 €, rodina (2 dospelí + 1 dieťa) 12 €, rodina (2 dospelí + 3 deti) 20 €

- Obrovo

Čutkovská dolina je ideálne miesto na trávenie pekného dňa či už na bicykli, s priateľmi pri ohnisku, pri futbalovej hre, či bedmintonu. Pre deti tam vyrástol zábavný areál Obrovo, ktorý ponúka deťom zábavu vo forme trampolín, lanového prekážkového parku, lukostreľby a streľby zo vzduchovky, detský paintboll, kresliaci kútik, veľký 3D šach. V blízkosti areálu je možnosť stravovania v Kolibe u dobrého pastiera alebo v Kolibe Fatranka. V okolí návštevníci nájdu aj rybník a čutkovský dvor s ovečkami, kozičkami a prasiatkami. Otváracie hodiny: denne v letných mesiacoch júl a august 10.30 - 17.00 hod. Vstupné: dieťa + 1 dospelý 4 €.

- Bobová dráha Žiarce

Letná bobová dráha, ktorá je prevádzkovaná vo Fun parku v lyžiarskom stredisku SKI ŽIARCE – Pavčina Lehota, je jediná atrakcia svojho druhu v oblasti Liptova. Nachádza sa v Demänovskej doline, blízko lyžiarskeho strediska Jasná. Celková dĺžka dráhy je 1000 m a ide o najstrmšiu dráhu na našom území, s celkovým prevýšením 120 metrov. Na štart pohodlne vyvezie lyžiarsky vlek. Deti od 7 rokov jazdia v bobe samostatne bez dospelaj osoby. Deti mladšie ako 7 rokov a nižšie ako 120cm absolvujú jazdu na jednom bobe spolu s dospelou osobou, pričom nie je potrebné kupovať detský lístok. Otváracie hodiny: denne 9:00 - 19:00 Vstupné: 1 jazda - dospelý 4 eura, deti do 12 rokov a seniori 3,50 eur. Okrem bobovej dráhy sa tu nachádza aj detská Fun zóna s ďalšími atrakciami ako trampolíny a nafukovací hrad.

- Family Adventure golf

V areáli vodného slalomu v Liptovskom Mikuláši sa nachádza zábava pre celú rodinu vo forme Adventure golfu. Ide o klasický golf zmenšený do veľkosti minigolfových dráh. Veľkosť dráh je však jediné, čo má Adventure golf spoločné s minigolfom, pretože spôsob hry je úplne odlišný. Na dráhach Adventure golfu sú rôzne nerovnosti, vyvýšeniny, kamene a piesočné bunkre. Otvorené: júl - august: denne 10,00 - 20,00 hod. Vstupné: dospelý 6 €, dieťa do 140 cm 4 €.

- Tatralandia

Najväčším celoročným parkom vodnej zábavy s ubytovaním na Slovensku a ideálnym miestom na letnú i zimnú dovolenku pre všetky vekové kategórie je Aquapark Tatralandia nachádzajúci sa 10 km od Liptovského Mikuláša. Počas letnej sezóny si na svoje prídu malí aj veľkí v 14 bazénoch s morskou, termálnou aj čistou vodou, 26 toboganom a šmýkačkám, atrakciám vo Funparku, celodennému programu s najväčším animačným tímom na Slovensku, či letným eventom. V nepriaznivom počasí je k dispozícii Tropical Paradise s priehľadnou strechou, kde teplota vody ani vzduchu neklesá pod 30 °C. Otvorené denne 10:00 – 22:00. Cena od 12 €.

- Gino Paradise Bešeňová

Vodný raj GINO PARADISE je vybudovaný na báze horúcich prameňov termálnych vôd, ktoré vyvierajú z hĺbky 1987 metrov s teplotou 60,5 °C. Blahodarne pôsobia na pohybové a dýchacie ústrojenstvo, majú priaznivé kozmetické účinky a vďaka prvku lítium pozitívne vplyvajú aj na psychiku človeka. Taktiež je to miestom zábavy. Nachádza sa tu

adrenalinová zóna s 30 metrovou toboganovou vežou a 6 toboganmi, 8 celoročných bazénov s termálnou vodou vrátane atrakcií a 5 vonkajších bazénov s čírou ohrievanou vodou s vodnými atrakciami. Areál sa nachádza v Obci Bešeňová a je otvorený denne od 10:00 do 22:00. Cena je od 12 €.

- Kúpalisko Liptovský Ján

Raj zdravého oddychu ponúkajúci 5 bazénov s termálnou liečivou vodou, ktorá navodzuje prirodzený oddych tela a podporuje dobrý spánok sa nachádza na letnom kúpalisku TERMAL raj v obci Liptovský Ján. Letné termálne kúpalisko sa nachádza v areáli hotela SOREA Máj v krásnej scenérii Nízkych Tatier. Otvorené v letných mesiacoch od 9:00 do 19:00, cena od 4,80 €.

- Mara Camping a vyhlídkové plavby na Liptovskej Mare

Liptovská Mara nie je len vodnou nádržou, ale aj miestom oddychu, kúpania a zábavy. Pre všetkých športových nadšencov je k dispozícii profi ihrisko na plážový volejbal, stolný tenis, a požičovňa športových potrieb (bicykle, bedminton, futbalová a volejbalová lopta), ktoré zaručia deň plný zábavy a adrenalínu (vodné skútre, motorový čln, kajaky, vodné bicykle). Novinkou a zaručenou zábavou je Bumper ball – športová hra. Okrem športových aktivít je tu ponuka výletných plavieb po Liptovskej Mare. Pre najmenších návštevníkov je pripravené detské ihrisko a novú Aquazorbing zónu s dvomi bazénmi, kde sa detičky môžu vyblázniť vo vodnej guli alebo valci, či kormidlovať šliapacie a motorové loďky. Večery v Mara CAMPINGu sú spriemnené grilovaním, opekaním pri ohnisku, víkendovými večernými koncertmi a párty.

Liptov okrem zábavy, atrakcií, pamiatok, prírody ponúka aj kvalitné lyžovanie v niekoľkých lyžiarskych strediskách. To najväčšie stredisko nachádzajúce sa v tomto regióne je Jasná Nízke Tatry – Chopok sever a juh, Záhradky, ktorá ponúka 28 km zjazdoviek na piatich miestach.

Liptov ponúka aj alternatívne lyžovanie v okolí Liptovského Mikuláša pre menej náročných, respektíve pre začínajúcich lyžiarov v strediskách Iľanovo – Košútovo, Žiar – Dolinky, Ski park Ružomberok – Malinô Brdo a Hrabovo, Liptovský Ján – Javorovica, Závažná Poruba – Opalisko.

2.3. Možnosti ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v regióne Liptov

Ponúkame nové možnosti, ktorými chceme, aby cestovný ruch, či už na Liptove alebo na Slovensku bol prosperujúci a aby sa zvýšila návštevnosť zahraničných turistov. Cieľom je, aby náš región napredoval, zvýšila sa návštevnosť a atraktivita. Podľa nášho názoru hlavnými nedostatkami, ktoré bránia regiónu v rozvoji sú propagácia, cena, kvalita poskytovaných služieb a ochota zo strany personálu, domácich obyvateľov.

Propagácia zabezpečuje efektívnu komunikáciu medzi poskytovateľom produktu alebo služby k potenciálnym zákazníkom. Cieľom propagácie je presvedčiť a motivovať potenciálnych návštevníkov k využitiu poskytovanej služby alebo produktu. Naším cieľom je obšírnejšie spropagovanie regiónu Liptov ako aj jeho prírodných a kultúrnych pamiatok, atrakcií a rôznych daností, čo nám poskytuje. Nástrojmi propagácie sú reklama, propagačné materiály, internet. Propagačné materiály (brožúry, katalógy) tiež splňajú dôležitú úlohu v propagácii a k zvýšeniu návštevnosti. Kvalita a dostupnosť informácií podmieňuje rozvoj regiónu. Nie vždy to ale zaberie, pretože niektoré internetové stránky ponúkajú len malý obsah toho, čo môže región ponúknuť. Preto náš návrh spočíva vo vytvorení jednotnej viacjazyčnej stránky, ktorá by zahŕňala všetky informácie o Liptove (história, príroda, kultúra, zvyky a tradície), ale aj možnosti ubytovania, stravovania, typmi na výlety, ceny, s popisom, kde sa miesto nachádza, ako sa k nemu dostaneme. Všetko na jednom mieste.

Ďalším podmieňujúcim faktorom návštevnosti je cena, ktorá je základom úspešného marketingu. Musí byť vyvážené tak, aby zákazník bol ochotný zaplatiť za poskytovanú službu. Návštevnosť regiónu závisí najmä od kvality a atraktivity prostredia. Ak chceme, aby bol zákazník s poskytovaným produktom spokojný, potrebujeme mať aj kvalitný zákaznícky servis vyžadujúci spoľahlivý personál, ktorý bude vždy zákazníkovi k dispozícii. Naš návrh v tomto smere spočíva v tom, aby každé ubytovacie a stravovacie zariadenie malo dostatočne vyškolený personál, ktorý bude schopný ochotne turistovi poskytnúť informácie s možnosťami a typmi na výlety. Každé takéto zariadenie aby malo vo svojich priestoroch k dispozícii propagačné materiály o Liptove, s možnosťami a typmi na výlety a s niekoľkými zostavenými vzorovými päťdňovými plánmi (programom) na aktívne trávenie času v tomto regióne pre všetky vekové kategórie. Ďalej navrhujeme, aby ubytovacie zariadenia (hotely) organizovali pre ubytovaných hostí fakultatívne výlety po Liptove so sprievodcom. Pre účastníkov fakultatívneho výletu poskytnutie zľavy 10 % na ďalšiu noc.

ZÁVER

Pre návštevníkov regiónu je dôležité, ako ich región privíta, čo im ponúkne, aké im vytvorí podmienky na ich pobyt a tým aj predpoklady na ich dlhšie zotrvanie v regióne a opätovný návrat. Je veľmi dôležité vypracovať stratégiu cestovného ruchu v regióne, ktorá by podporila jeho rozvoj. Preto je potrebné zapojenie všetkých subjektov cestovného ruchu v regióne a nadviazanie spolupráce, ktorá tento rozvoj bude aktívne rozvíjať.

Návštevníci regiónu požadujú, aby mali dostatok informácií o všetkých službách, aktivitách a atrakciách, ktoré im daný región môže poskytnúť. Z tohto dôvodu je dôležité zabezpečiť kvalitný informačný systém a vhodnú propagáciu územia. Zo získaných informácií od združenia cestovného ruchu regiónu Liptov - KLAS TER Liptov sme zistili, že návštevnosť zahraničných turistov za posledné roky výrazne stúpila, no aj napriek tomu doba prenocovaní v priemere predstavuje iba dve noci.

Ako obyvateľom tohto krásneho regiónu nám to jedno nie je, práve preto sme si zvolili túto tému a navrhli možné riešenia, ktoré by mohli priniesť regiónu očakávanú zvýšenú dobu prenocovaní. Vyzdvihli sme dominanty, pamiatky a atrakcie regiónu, ktoré sme premietli do piatich produktov a navrhli tak možnosti na aktívne trávenie času ako aj ponúkli zariadeniam na Liptove nové vylepšenia a možnosti pre podporu regiónu. Našu prácu a produkty sme predstavili združeniu cestovného ruchu regiónu Liptov – KLAS TER Liptov a informačnému centru mesta Liptovský Mikuláš.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. ATTL, P. - NEJDL, K.: *Turismus I*. Vysoká škola Hotelová v Praze 8, 2004. s. 7, 9, 68, 69, 70, 71. ISBN 80-86578-37-2
2. BOROVSÝ J., SMOLKOVÁ E., NIŇAJOVÁ I., *Cestovný ruch, trendy a perspektívy*, Edícia Ekonómia, Bratislava, 2008, 280 s. ISBN 978-80-8078-215-3
3. HESKOVÁ, M., BERÁNEK, J., DVOŘÁK, V., NOVACKÁ, Ľ., ORIEŠKA, J. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Fortuna, Praha 2006. s. 9, 12, 21, 22. ISBN 80-7168-948-3
4. Klaster Liptov. 2009. [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné na internete: <<http://klasterliptov.sk>>.
5. Liptov. 2017. [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné na internete: <<http://liptov.sk>>.
6. MICHALKOVÁ A., *Regionálny cestovný ruch*, Vydavateľstvo Ekonóm, 2008, 128 s. ISBN 978-80-225-2539-8
7. NOVACKÁ Ľ. a kolektív, *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*, Vydavateľstvo Ekonóm, 2007, 380 s. ISBN 978-80-225-2342-4
8. Visit Liptov. 2016 [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné na internete: <<http://vistiliptov.sk>>.

PRÍLOHY

Príloha 1 Mapa Liptova – Pre milovníkov adrenalínu v zime i v lete

[illegible]

Príloha 3 Mapa Liptova – Letná turistika a cykloturistika

[illegible]

Príloha 5 Mapa Liptova – (Nielen) pre rodiny s deťmi

